

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original Article

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก
ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครอุดรธานี
Factors Related to Consumption Dietary Supplement Product
of Secondary School Student in Udon Thani Municipality Area

สุพัตรา บุตราช, วท.ม.*

สุพัชชา ศรีนา, ส.ม.*

จิรพร ไพศาล, ส.ม.*

เจนจิรา แสนลธิ์, ส.บ.*

พรรณธิภา จันทร์อ่อน, ส.บ.*

Supattra Buttarat, M.Sc.*

Supatcha Srina, M.P.H.*

Teeraporn Paisan, M.P.H.*

Janjira Sansit, B.P.H.*

Pantipa Janon, B.P.H.*

*สาขาวิชาสาธารณสุขชุมชน คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยพิจัยบัณฑิต จังหวัดอุดรธานี 41000
*Program in Community Public Health, Faculty of Science, Pitchayabundit College,
UdonThani Povince, Thailand, 41000
Corresponding author; Email address: Supattra25072530@gmail.com

บทคัดย่อ

หลักการและเหตุผล : การดำเนินชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้นิสัยการบริโภคของคนไทยเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สิ่งที่มีผลตามมาก็คือ โรคอ้วน โดยเฉพาะในสังคมวัยรุ่นในปัจจุบันที่ให้ความสำคัญกับรูปลักษณ์ภายนอกและไม่พึงพอใจในรูปร่างของตนเองส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการลดน้ำหนักที่ไม่ถูกต้อง เช่น การใช้ยาลดน้ำหนักและการอดอาหาร อีกทั้งด้วยความนิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักก็มีเพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้วัยรุ่นซื้อมารับประทานได้ง่ายโดยอาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ส่วนผสมที่อยู่ในผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักบางชนิดเป็นยาออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง ซึ่งมีผลข้างเคียงทำให้เกิดอาการตื่นเต้น ใจสั่น บางรายอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตเทศบาลนครอุดรธานี

วิธีการศึกษา : การวิจัยนี้ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่อยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวน 277 คน เก็บรวบรวมข้อมูลในเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ.2561 โดยใช้แบบสอบถามเลือกกลุ่มตัวอย่างจากการสุ่ม

แบบหลายขั้นตอน และเลือกตัวอย่างในแต่ละชั้นโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย นำมาวิเคราะห์และอธิบายข้อมูลด้วยค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและอธิบายความสัมพันธ์ด้วยสถิติการถดถอยพหุโลจิสติกส์ โดยนำเสนอข้อมูลด้วยค่า Odd ratio (OR) และ Confidence interval (95% CI of OR)

ผลการศึกษา

: กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 60.3) อายุ 17 ปี (ร้อยละ 36.8) กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ร้อยละ 34.7) มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ในเกณฑ์ปกติ (ร้อยละ 48.7) มีความพึงพอใจกับรูปร่างตนเองร้อยละ 45.8 การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่างตนเอง พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่าตนเองมีรูปร่างผอม ร้อยละ 24.2 เคยลดความอ้วนร้อยละ 51.3 โดยวิธีออกกำลังกาย ร้อยละ 26.4 และไม่เคยบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก ร้อยละ 78.3 ด้านความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักโดยรวมพบว่า อยู่ในระดับพอใช้ (ร้อยละ 66.8) มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 ± 0.57 ส่วนเจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ 86.3) มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ± 0.34 และผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้สถิติการถดถอยพหุโลจิสติกส์ พบว่า เพศ ระดับชั้นเรียน ค่าดัชนีมวลกาย ความพึงพอใจในรูปร่างตนเอง และการรับรู้เกี่ยวกับรูปร่างตนเองมีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

สรุป

: ควรส่งเสริมให้วัยรุ่นมีความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักมากขึ้น ตลอดจนทั้งกำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องให้วัยรุ่นตระหนักถึงผลของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

คำสำคัญ

: นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก อุดรธานี

วารสารการแพทย์โรงพยาบาลศรีสะเกษ สุรินทร์ บุรีรัมย์ 2561;33(3): 359-374

ABSTRACT

- Background** : The lifestyle changes that make the consumption behavior of the Thai people change with what the consequences are obesity. Especially in today's adolescent society that attaches importance to appearance and unhappiness in its own shape. This results in incorrect weight loss habits such as weight loss pills and fasting, with the popularity of dietary supplement product has increased, as a result, adolescent buy it easily. The ingredients in some dietary supplement product are drug stimulates the central nervous system, the side effects cause some excitement, some may even die.
- Objective** : To study the factors related to dietary supplement product consumption of secondary school student in UdonThani Municipality area.
- Methods** : This study was conducted in 277 secondary school students in UdonThani Municipality area. Data were collected in 2018, February using the questionnaire. Select samples from multiple-stage random sampling and select each step by using simple random sampling. Data were analyzed and described by frequency, percentage, mean and standard deviation. Describe relationships with Multiple Logistic Regression, the data were analyzed by Odd ratio (OR) and Confidence interval (95% CI of OR).
- Results** : Most of the samples were female (60.3%), 17 years old (36.8%) and Secondary school student Grade 5 (34.7%), body mass index (BMI) was normal (48.7%), body shape image satisfaction was 45.8%, perceived body shape image, most of them perceived themselves as skinny (24.2%). Students used to lose weight at 51.3% by exercise method (26.4%) and never consumed dietary supplement product 78.3%. The knowledge on dietary supplement product was found to be at the moderate level (66.8%), the mean was 2.07 ± 0.57 . The attitudes toward dietary supplement product

consumption were found at a moderate level (82.7%), with an average of 3.26 ± 0.34 . The results of multiple logistic regression analysis revealed that the sex, class, BMI, body shape image satisfaction and perceived body shape image relate to consumption of dietary supplement product statistically significant at the 0.05 level.

Conclusion : Adolescents should be encouraged to know about dietary supplement product, throughout the guidelines of the action to the effects of dietary supplement product.

Keywords : Secondary school student, Dietary supplement product, Udon Thani

Med J Srisaket Surin Biriram Hosp 2018;33(3): 359-374

บทนำ

วัยรุ่น (Adolescent) ตามคำนิยามขององค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่นว่าเป็นช่วงทศวรรษที่ 2 ของชีวิต ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 10-19 ปี วัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วเพื่อเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสรีระร่างกายด้านสติปัญญา ความสามารถด้านจิตใจ อารมณ์และด้านสังคม เป็นช่วงแห่งการเรียนรู้ อยากรู้อยากลอง ซึ่งมาจากความไม่รู้ และขาดประสบการณ์ของวัยรุ่นอาจกลายเป็นบริโภคนิสัยที่ไม่ถูกต้องจนติดตัวอย่างถาวร ทำให้ส่งผลเสียในระยะยาว การแบ่งช่วงของวัยรุ่นโดยส่วนใหญ่จะแบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ 1) วัยรุ่นตอนต้น (อายุ 10-13 ปี) 2) วัยรุ่นตอนกลาง (อายุ 14-16 ปี) และ 3) วัยรุ่นตอนปลาย อายุ (17-19 ปี) ซึ่งวัยรุ่นทั้ง 3 ช่วง จะมีพัฒนาการในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการพัฒนาทางฮอร์โมนเพศที่ส่งผลให้รูปร่างมีการ

เปลี่ยนแปลง เริ่มสนใจเพศตรงข้ามจึงทำให้วัยรุ่นรักสวยรักงาม มีความวิตกกังวลในรูปร่างหน้าตาของตนเอง โดยเฉพาะกลุ่มวัยรุ่นหญิง ซึ่งจะเห็นว่า ส่วนใหญ่มักจะนิยมรูปร่าง ผอม เอาจาง อีกทั้งในปัจจุบันเป็นยุคที่สามารถเข้าถึงสื่อต่างๆ ได้มากมายและรวดเร็ว จึงได้รับอิทธิพลกระแสสังคม คำนิยมในเรื่องต่างๆ ส่งผลให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมในการสรรหาสิ่งต่างๆ ที่เสริมให้กับตัวเอง เพื่อให้มีรูปร่างหน้าตาให้เป็นที่พึงพอใจของตนเอง และได้รับการยอมรับจากบุคคลอื่น⁽¹⁾

ปัจจุบันโรคอ้วน (Obesity) เป็นปัญหาของหลายๆ ประเทศ ภาวะโภชนาการเกินกำลังมีการระบาด โดยเฉพาะในกลุ่มเด็ก⁽²⁾ ด้วยปัจจัยต่างๆ ส่งผลให้วิถีชีวิต และค่านิยมที่เปลี่ยนแปลงไป ผู้คนให้ความสนใจในรูปร่างมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมวัยรุ่น ทำให้วัยรุ่นมีการแสวงหาวิธีการที่จะมีรูปร่างผอมบาง ไม่ว่าจะเป็นการแสวงหาผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักต่างๆ มา

รับประทาน การอดหรืองดอาหารเป็นบางมื้อ หรือ การทำให้อาเจียนหลังรับประทานอาหาร เป็นต้น ซึ่งวิธีการเหล่านี้เป็นวิธีการลดน้ำหนักที่ไม่ถูกต้อง ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอย่างมาก จะทำให้ระบบการทำงานต่างๆ ในร่างกายแปรปรวนการเจริญเติบโตชะงัก ภาวะการเจริญพันธุ์ลดลงและการรับประทานผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักนั้น บางรายอาจรุนแรงถึงขั้นเสียชีวิต

ความนิยมในการใช้ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักมีเพิ่มมากขึ้น ผู้บริโภคมองข้ามผลเสียที่ตามมาอย่างคาดไม่ถึงของผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก วัยรุ่นซึ่งมารับประทานได้ง่ายโดยอาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งส่วนผสมที่อยู่ในผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักบางชนิดเป็นยาออกฤทธิ์กระตุ้นประสาทส่วนกลาง อันเป็นผลทำให้เกิดอาการตื่นเต้น กระสับกระส่าย ใจสั่น ถ้าใช้ติดต่อกัน 6-12 สัปดาห์ จะเกิดภาวะทนต่อยา และเกิดอาการติดยาได้ในที่สุด⁽³⁾

ดังนั้น การใช้ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ โดยเฉพาะในกลุ่มวัยรุ่นที่ให้ความสำคัญกับเรื่องของรูปร่าง และนิยมรับประทานผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักเป็นตัวช่วยในการลดน้ำหนัก จึงนับเป็นประเด็นสำคัญของสังคมที่เกี่ยวข้องทุกส่วนไม่ควรมองข้าม ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการวางแผน และกำหนดแนวทางการดำเนินงานของผู้ที่เกี่ยวข้องในการป้องกันการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักต่อไป

วิธีการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษา

การวิจัยนี้ ทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี จำนวน 277 คน เริ่มดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเดือนกุมภาพันธ์ ปี พ.ศ.2561

2. ประเภทของการวิจัย

การศึกษาเชิงพรรณนาแบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional descriptive study)

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่อยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี ปีการศึกษา 2560 หาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample) เลือกตัวอย่างจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi Stage Random Sampling) โดยในแต่ละขั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ดังนี้
ขั้นที่ 1 เลือกโรงเรียนที่อยู่ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี โดยใช้วิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling) โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก จากนั้นทำการสุ่มมาอย่างละ 1 โรงเรียน

ขั้นที่ 2 ใช้วิธีการสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยแบ่งตามห้องเรียนและตามชั้นปี ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ในการเลือกห้องเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้ตัวอย่างทั้งหมด 277 ตัวอย่าง

4. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
สำหรับการศึกษาคั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม
มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กรอก
แบบสอบถาม มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับชั้นเรียน น้ำหนัก ส่วนสูง
รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง การลดน้ำหนัก วิธี
การลดน้ำหนัก การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริม
ลดน้ำหนัก ความพึงพอใจในรูปร่างตนเอง การ
รับรู้เกี่ยวกับรูปร่างตนเองโดยใช้คำถามปลายปิด
แบบสอบถามมีรายการให้เลือก และแบบเติมคำ
ในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริม
ลดน้ำหนัก ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือก
ตอบ ใช่ ไม่ใช่ ไม่แน่ใจ จำนวน 16 ข้อ โดยมีเกณฑ์
การให้คะแนน คือ ถ้าตอบ ใช่ ให้ 3 คะแนน
ถ้าตอบ ไม่ใช่ ให้ 2 คะแนน และถ้าตอบ ไม่แน่ใจ
ให้ 1 คะแนน

การแปลผลผู้วิจัยได้กำหนดแบ่งระดับ
ความรู้เป็น 3 ระดับ ดังนั้น การกำหนดค่าคะแนน
เฉลี่ย สามารถแบ่งได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.00 หมายถึง มีความรู้ต่อ
ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักระดับดีมาก

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีความรู้ต่อ
ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักระดับพอใช้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีความ
รู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักระดับต่ำ

ตอนที่ 3 เจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์
อาหารเสริมลดน้ำหนัก โดยมีลักษณะคำถามเป็น
แบบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ได้แก่

เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 18 ข้อ

การแปลผลคะแนนผู้วิจัยได้กำหนดแบ่ง
ระดับเจตคติเป็น 3 ระดับ ดังนั้น การกำหนดค่า
คะแนนเฉลี่ย สามารถแบ่งได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.68-5.00 หมายถึง
มีเจตคติอยู่ในระดับดี

คะแนนเฉลี่ย 2.34-3.67 หมายถึง
มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.33 หมายถึง
มีเจตคติอยู่ในระดับไม่ดี

5. การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัย

เพื่อให้แบบสอบถามมีคุณภาพผู้วิจัยได้
ทำการทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามใน
2 ด้าน คือ ความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content
Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ของ
แบบสอบถามโดยดำเนินการดังนี้

5.1 การหาค่าความเที่ยงตรงโดยนำ
แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปตรวจสอบความ
เที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน
3 ท่าน หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความ
สอดคล้อง (IOC) ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า
IOC มากกว่า 0.5

5.2 การหาความเชื่อมั่น (Reliability)
นำแบบสอบถามจำนวน 30 ชุดไปทดสอบกับ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนำข้อมูลที่ได้
ไปทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม
ก่อนที่จะนำไปใช้จริงและนำข้อบกพร่องมา
ปรับปรุงแก้ไขเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นโดยการ
ทดสอบความเชื่อมั่นโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์

แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.77

6. การเก็บรวบรวมข้อมูล

6.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารบทความ วิทยุงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสิ่งพิมพ์ เผยแพร่ต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

6.2 ทำหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามเพื่อขอเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ระหว่างการเรียนการสอนโดยเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตัวเองเพื่อที่จะสามารถชี้แจงข้อสงสัยของ ผู้ตอบแบบสอบถามได้โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 277 ตัวอย่าง

6.3 เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้โดยแยกตามโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษจำนวน 105 ตัวอย่าง โรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน 64 ตัวอย่าง โรงเรียน ขนาดกลางจำนวน 83 ตัวอย่าง โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 25 ตัวอย่าง รวมทั้งหมด 277 ตัวอย่าง เมื่อได้แบบสอบถามคืนแล้วผู้วิจัยนำแบบสอบถาม ที่รวบรวมได้มาดำเนินการ ดังนี้

1) การตรวจสอบข้อมูล (Editing) ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และแยกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก

2) การลงรหัส (Coding) นำแบบสอบถามที่ถูกต้องเรียบร้อยแล้วมาลงรหัส ตามที่ได้มีการกำหนดรหัสล่วงหน้าไว้

3) การประมวลผลข้อมูล (Processing) นำแบบสอบถามที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วมาบันทึกลงในคอมพิวเตอร์และประมวลผล ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

7. การวิเคราะห์ข้อมูล

7.1 ข้อมูลทั่วไป ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์ อาหารเสริมลดน้ำหนัก เจตคติต่อการบริโภค ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน

7.2 อธิบายความสัมพันธ์โดยใช้ สถิติถดถอยพหุโลจิสติกส์ (Multiple Logistic Regression)

ผลการศึกษา

1. ข้อมูลทั่วไป

จากแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 167 คน (ร้อยละ 60.3) และเพศชาย จำนวน 110 คน (ร้อยละ 39.7)

นักเรียนมีอายุอยู่ระหว่าง 16-19 ปี โดยมีนักเรียนอายุ 16 ปี มีจำนวน 85 คน (ร้อยละ 30.7) อายุ 17 ปี มีจำนวน 102 คน (ร้อยละ 36.9) อายุ 18 ปี มีจำนวน 86 คน (ร้อยละ 31.0) และ อายุ 19 ปี มีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 1.4)

นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 มีจำนวน 92 คน (ร้อยละ 33.2) ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีจำนวน 96 คน (ร้อยละ 34.7) และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีจำนวน 89 คน (ร้อยละ 32.1)

รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง พบว่า มีนักเรียนที่ได้รับเงินทั้งเป็นรายวัน รายสัปดาห์ และรายเดือน นักเรียนส่วนใหญ่มีรายได้ที่ได้รับ จากผู้ปกครองอยู่ระหว่าง 901-3,400 บาท/เดือน จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 78.7

ค่าดัชนีมวลกาย (BMI) พบว่า ส่วนใหญ่มีค่าดัชนีมวลกายอยู่ระหว่าง 18.50-22.90 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ปกติแสดงถึงการมีสุขภาพดี จำนวน 135 คน (ร้อยละ 48.7)

ความพึงพอใจในรูปร่างตัวเอง พบว่า ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในรูปร่างตัวเองอยู่ในระดับพึงพอใจ จำนวน 127 คน (ร้อยละ 45.8) รองลงมา คือ ระดับพึงพอใจน้อย จำนวน 71 คน (ร้อยละ 25.6) ระดับพึงพอใจมาก จำนวน 32 คน (ร้อยละ 11.6) ระดับพึงพอใจน้อยที่สุด จำนวน 29 คน (ร้อยละ 10.5) ระดับพึงพอใจมากที่สุด จำนวน 18 คน (ร้อยละ 6.5)

การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่างตนเอง พบว่า ส่วนใหญ่รับรู้ว่าเป็นรูปร่างผอม จำนวน 67 คน (ร้อยละ 24.2) รองลงมา คือ รูปร่างอ้วน จำนวน 54 คน (ร้อยละ 19.5) รูปร่างอวบ จำนวน 52 คน (ร้อยละ 18.8) รูปร่างดี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 17.3) รูปร่างอวบเล็กน้อย จำนวน 46 คน (ร้อยละ 16.6) และรูปร่างพอมมาก จำนวน 10 คน (ร้อยละ 3.6)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป (n = 277)

ข้อมูล	จำนวน (ร้อยละ)
เพศ	
ชาย	110 (39.7%)
หญิง	167 (60.3%)
อายุ (ปี)	
16 ปี	85 (30.7%)
17 ปี	102 (36.8%)
18 ปี	86 (31.0%)
19 ปี	4 (1.4%)

การลดความอ้วน พบว่า ส่วนใหญ่เคยลดความอ้วน จำนวน 142 คน (ร้อยละ 51.3) เป็นเพศหญิง จำนวน 93 คน เพศชาย จำนวน 49 คน และไม่เคยลดความอ้วน จำนวน 135 คน (ร้อยละ 48.7) ซึ่งเป็นเพศหญิง จำนวน 74 คน เพศชาย จำนวน 61 คน

วิธีการลดความอ้วน พบว่า ส่วนใหญ่ลดความอ้วนด้วยการออกกำลังกาย จำนวน 73 คน (ร้อยละ 26.4) รองลงมา คือ ควบคุมอาหาร จำนวน 44 คน (ร้อยละ 15.9)

การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยบริโภค จำนวน 217 คน (ร้อยละ 78.3) ซึ่งเป็นเพศหญิง จำนวน 117 คน เพศชาย จำนวน 100 คน และเคยบริโภค จำนวน 60 คน (ร้อยละ 21.7) เป็นเพศหญิง จำนวน 50 คน เพศชาย จำนวน 10 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป (n = 277) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
ค่าเฉลี่ย (ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) = 18 (0.82)	
ระดับชั้นเรียน	
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4	92 (33.2%)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	96 (34.7%)
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6	89 (32.1%)
ค่าดัชนีมวลกาย	
ผอม (<18.5 kg/m ²)	59 (21.3%)
ปกติ (18.5-22.9 kg/m ²)	135 (48.7%)
ท้วม (23.0-24.9 kg/m ²)	35 (12.6%)
อ้วน (25.0-29.9 kg/m ²)	31 (11.2%)
อ้วนมาก (≥30.0 kg/m ²)	17 (6.1%)
รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง(รายเดือน)	
901 - 3,400 บาท	218 (78.7%)
3,401 - 5,900 บาท	28 (10.1%)
5,901 - 8,400 บาท	14 (5.1%)
8,401 - 10,000 บาท	9 (3.2%)
10,001 - 12,500 บาท	2 (0.7%)
12,501 - 15,000 บาท	6 (2.2%)
ความพึงพอใจรูปร่างตนเอง	
พึงพอใจน้อยที่สุด	29 (10.5%)
พึงพอใจน้อย	71 (25.6%)
พึงพอใจ	127 (45.8%)
พึงพอใจมาก	32 (11.6%)
พึงพอใจมากที่สุด	18 (6.5%)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไป (n = 277) (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (ร้อยละ)
การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง	
ผอมมาก	10 (3.6%)
ผอม	67 (24.2%)
รูปร่างดี	48 (17.3%)
อวบเล็กน้อย	46 (16.6%)
อวบ	52 (18.8%)
อ้วน	54 (19.5%)
การลดความอ้วน	
เคย	142 (51.3%)
ไม่เคย	135 (48.7%)
วิธีการลดความอ้วน	
ควบคุมอาหาร	44 (15.9%)
ออกกำลังกาย	73 (26.4%)
กินยาลดความอ้วน / อาหารเสริมลดน้ำหนัก	37 (13.4%)
ผ่าตัดทำศัลยกรรม	0 (0.0%)
อื่นๆ	4 (1.4%)
ไม่ตอบ	119 (43.0%)
การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก	
ไม่เคยบริโภค	217 (78.3%)
เคยบริโภค	60 (21.7%)

2. ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

จากการศึกษาความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียนโดยรวม พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับพอใช้จำนวน

185 คน คิดเป็นร้อยละ 66.8 รองลงมา คือระดับดีมาก จำนวน 57 คน (ร้อยละ 20.6) และระดับต่ำ จำนวน 35 คน (ร้อยละ 12.6) โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 ± 0.57 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงร้อยละของระดับความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียน ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี (n = 277)

ระดับความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก	จำนวน (ร้อยละ)
ระดับดีมาก (2.51-3.00)	57 (20.6%)
ระดับพอใช้ (1.51-2.50)	185 (66.8%)
ระดับต่ำ (1.00-1.50)	35 (12.6%)
ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean ± SD) = 2.07±0.57	

3. เจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก ส่วนใหญ่มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 86.3 รองลงมา คือ ระดับ

จากการศึกษาเจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักโดยรวม พบว่า ดี จำนวน 38 คน (ร้อยละ 13.7) โดยมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ± 0.34 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงร้อยละของระดับเจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียน ในเขตเทศบาลนครอุดรธานี (n = 277)

ระดับเจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก	จำนวน (ร้อยละ)
ระดับดี (3.68-5.00)	38 (13.7%)
ระดับปานกลาง (2.34-3.67)	239 (86.3%)
ระดับไม่ดี (1.00-2.33)	0 (0.0%)
ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean ± SD) = 3.26 ± 0.34	

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

4.1 ในการวิเคราะห์ครั้งนี้มีตัวแปรที่นำเข้ามาวิเคราะห์เริ่มต้น 9 ตัวแปร ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับชั้นเรียน 4) รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง 5) ค่าดัชนีมวลกาย 6) การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่างตนเอง 7) ความพึงพอใจในรูปร่างตนเอง 8) ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักและ 9) เจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์

อาหารเสริมลดน้ำหนัก จากผลการวิเคราะห์ถดถอย ปัจจัย พบว่า เพศ ระดับชั้นเรียน ค่าดัชนีมวลกาย รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง ความพึงพอใจในรูปร่าง การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่างและความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p< 0.05) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักวิเคราะห์แบบ Univariate

ตัวแปร	การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก		n (277)	OR	95%CI	p-value
	บริโภค	ไม่บริโภค				
เพศ						
ชาย	100 (90.0%)	10 (9.1%)	110	1.00		
หญิง	117 (70.1%)	50 (29.9%)	167	4.27	2.06-8.88	<0.001*
ระดับชั้นเรียน						
มัธยมศึกษาปีที่ 4	16 (17.4%)	76 (82.6%)	92	1.00		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	30 (31.3%)	66 (68.8%)	96	2.15	1.08-4.30	0.018*
มัธยมศึกษาปีที่ 6	14 (15.7%)	75 (84.3%)	89	0.88	0.40-1.94	
ค่าดัชนีมวลกาย						
น้อยกว่า 22.9	27 (13.9%)	167 (86.1%)	194	1.00		
มากกว่า 23	33 (39.8%)	50 (60.2%)	83	4.08	2.24-7.42	<0.001*
รายได้ที่ได้รับจากผู้ปกครอง						
> 5,000	20 (33.9%)	39 (66.1%)	59	1.00		
≤ 5,000	40 (18.3%)	178 (81.7%)	218	0.43	0.23-0.83	0.010*
ความพึงพอใจในรูปร่าง						
พึงพอใจ	19 (10.7%)	158 (89.3%)	177	1.00		
ไม่พึงพอใจ	41 (41.0%)	59 (59.0%)	100	5.77	3.10-10.75	<0.001*
การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง						
รูปร่างสมส่วน	9 (7.2%)	116 (92.8%)	125	1.00		
รูปร่างไม่สมส่วน	51 (33.6%)	101 (66.4%)	152	6.50	3.05-13.87	<0.001*
ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก						
ดี	21 (36.8%)	36 (63.2%)	57	1.00		
ไม่ดี	39 (17.7%)	181 (82.3%)	220	0.36	0.19-0.700	0.002*

4.2 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุโลจิสติกส์ในโมเดลสุดท้ายเพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีทั้งหมด 7 ตัวแปร จากผลการวิเคราะห์พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) จำนวน 5 ตัวแปร คือ เพศ ระดับชั้นเรียน ค่าดัชนีมวลกายความพึงพอใจในรูปร่างและการรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง (1) ตัวแปร เพศ เมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก พบว่า เพศหญิงมีความเสี่ยงต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักเป็น 4.89 เท่า ($OR_{adj} = 4.89, 95\%CI = 2.01-11.87, p = 0.001$) (2) ตัวแปร ระดับชั้นเรียน เมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก พบว่า ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีความเสี่ยงต่อการบริโภค

ผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักเป็น 2.35 เท่า ($OR_{adj} = 2.35, 95\% CI=1.00 -5.50, p=0.048$) (3) ตัวแปร ค่าดัชนีมวลกาย เมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก พบว่า คนที่มีค่าดัชนีมวลกายมากกว่า 23 มีความเสี่ยงต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักเป็น 2.33 เท่า ($OR_{adj} = 2.33, 95\% CI= 1.04-5.18, p=0.038$) (4) ตัวแปร ความพึงพอใจในรูปร่าง พบว่า คนที่ไม่มีความพึงพอใจในรูปร่าง มีความเสี่ยงต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก เป็น 2.74 เท่า ($OR_{adj} = 2.74, 95\% CI=1.29-5.81, p=0.008$) (5) ตัวแปร การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง เมื่อควบคุมปัจจัยอื่นๆ ที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก พบว่า คนที่มีรูปร่างไม่สมส่วน มีความเสี่ยงต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักเป็น 2.76 เท่า ($OR_{adj} = 2.76, 95\% CI = 1.14 - 6.65, p = 0.024$) ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก วิเคราะห์แบบการถดถอยพหุโลจิสติกส์ (Multiple logistic regression)

ตัวแปร	การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก		n (277)	OR _{crude}	OR _{adj}	95% CI	p-value
	บริโภค	ไม่บริโภค					
เพศ							
ชาย	100 (90.0%)	10 (9.1%)	110	1.00	1.00		
หญิง	117 (70.1%)	50 (29.9%)	167	4.27	4.89	2.01-11.87	<0.001*
ระดับชั้นเรียน							
มัธยมศึกษาปีที่ 4	16 (17.4%)	76 (82.6%)	92	1.00	1.00		
มัธยมศึกษาปีที่ 5	30 (31.3%)	66 (68.8%)	96	2.15	2.35	1.00-5.50	0.048*
มัธยมศึกษาปีที่ 6	14 (15.7%)	75 (84.3%)	89	0.88	0.76	0.30-1.91	0.565

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก วิเคราะห์แบบการถดถอยพหุโลจิสติกส์ (Multiple logistic regression) (ต่อ)

ตัวแปร	การบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก		n (277)	OR _{crude}	OR _{adj}	95% CI	p-value
	บริโภค	ไม่บริโภค					
ค่าดัชนีมวลกาย							
น้อยกว่า 22.9	27 (13.9%)	167 (86.1%)	194	1.00	1.00		
มากกว่า 23	33 (39.8%)	50 (60.2%)	83	4.08	2.33	1.04-5.18	0.038*
ความพึงพอใจในรูปร่าง							
พึงพอใจ	19 (10.7%)	158 (89.3%)	177	1.00	1.00		
ไม่พึงพอใจ	41 (41.0%)	59 (59.0%)	100	5.77	2.74	1.29-5.81	0.008*
การรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง							
รูปร่างสมส่วน	9 (7.2%)	116 (92.8%)	125	1.00	1.00		
รูปร่างไม่สมส่วน	51 (33.6%)	101 (66.4%)	152	6.50	2.76	1.14-6.65	0.024*

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ค่าดัชนีมวลกาย ความพึงพอใจในรูปร่าง และการรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ ถิ่นขจี และพลศักดิ์ พุ่มวิเศษ (2555)⁽¹⁾ ซึ่งศึกษาพฤติกรรมการลดความอ้วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดนนทบุรี พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ นักศึกษาที่มีเพศ และชั้นปีที่แตกต่างกันจะมีพฤติกรรมการลดความอ้วนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงมาลย์ พลະไกร และคณะ (2556)⁽⁴⁾ ซึ่งศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ยาลดความอ้วนในนักศึกษหญิงในมหาวิทยาลัยจากการวิเคราะห์

ความถดถอยโลจิสติกส์เชิงพหุ พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านรูปลักษณะในอุดมคติ พบว่า รูปร่าง สัดส่วน น้ำหนักมีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์ และสอดคล้องกับวารุณี ชลวิหารพันธ์ (2559)⁽⁵⁾ ซึ่งศึกษาเรื่องความชุกของการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อควบคุมน้ำหนักอย่างไม่เหมาะสมของวัยรุ่นหญิงในจังหวัดสระบุรีและปัจจัยที่มีผลจากการศึกษา พบว่า ระดับการศึกษาความคิดเห็นต่อรูปร่าง และความพึงพอใจต่อรูปร่าง มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมน้ำหนัก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขุมมาลย์ ธีระสมบูรณ์ (2550)⁽⁶⁾ ซึ่งศึกษาเรื่องการตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อการควบคุมน้ำหนักของผู้บริโภคในเขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษามีการตัดสินใจซื้อผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อการควบคุม

น้ำหนักแตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของซวัล วินิจชัยนันท์และปรีชา วิจิตรธรรมรส (2560)⁽⁷⁾ ซึ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อควบคุมน้ำหนักของประชาชนในกรุงเทพมหานคร จากข้อสรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อควบคุมน้ำหนักผลการศึกษพบว่า การบริโภคจะขึ้นอยู่กับอายุ อาชีพ เนื่องจากเมื่อคนมีอายุมากขึ้นระบบต่างๆ ของร่างกายเริ่มแย่งผลผลิตที่เสริมอาหารเพื่อควบคุมน้ำหนักจึงเป็นอีกตัวเลือกหนึ่งที่จะเป็นตัวช่วยควบคุมไม่ให้มีน้ำหนักเพิ่มขึ้น แต่ด้านอาชีพกลับพบว่า อาชีพพนักงานบริษัทเอกชนมีโอกาสชื่อน้อยกว่านักศึกษาอาจเป็นเพราะนักศึกษายังเป็นวัยรุ่นซึ่งวัยนี้เป็นวัยที่มีความสนใจในเรื่องรูปร่างมากกว่าวัยอื่นๆ

สรุปผลการศึกษา

1. ความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

จากการศึกษาความรู้ต่อผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักของนักเรียนโดยรวมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 66.8 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.07 ± 0.57

2. เจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

จากการศึกษาเจตคติต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนักโดยรวมพบว่านักเรียนส่วนใหญ่มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

คิดเป็นร้อยละ 86.3 โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.26 ± 0.34

3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

ผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้การถดถอยพหุโลจิสติกส์ (Multiple Logistic Regression) พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก ได้แก่ เพศ ระดับชั้นเรียน ค่าดัชนีมวลกาย ความพึงพอใจในรูปร่าง และการรับรู้เกี่ยวกับรูปร่าง

ข้อเสนอแนะการศึกษาในครั้งต่อไป

1. ศึกษาในประชากรกลุ่มอื่นๆ ร่วมด้วย เช่น กลุ่มวัยทำงาน
2. ศึกษาปัจจัยภายในด้านอื่นๆ เพิ่มเติม เช่น การรับรู้เกี่ยวกับโทษ ข้อดี ข้อเสียของการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก ค่านิยมต่างๆ เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลการบริโภคผลิตภัณฑ์อาหารเสริมลดน้ำหนัก

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วย ความกรุณาอย่างดียิ่งจากบุคคลหลายๆ ท่าน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุนสนับสนุนการวิจัยจากวิทยาลัยพิชญบัณฑิต ผู้ตอบแบบสอบถาม และคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์ วิทยาลัยพิชญบัณฑิต ที่เป็นกำลังใจ และให้การสนับสนุน ทุกๆ ด้านแก่คณะผู้วิจัยด้วยดีเสมอมา

เอกสารอ้างอิง

1. สมศักดิ์ ถิ่นขจี, พูลศักดิ์ พุ่มวิเศษ. พฤติกรรมการลดความอ้วนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีจังหวัดนนทบุรี. วารสารบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2555;10(1):72-82.
2. นริศรา พิงโพสภ. รูปแบบและอุปสรรคของแนวทางการควบคุมภาวะโภชนาการเกินของเด็กวัยเรียนในประเทศไทย. วารสารสาธารณสุขและการพัฒนา 2554;9(1):55-71.
3. รุ่ง บุญจันทร์, ปรีชา บุญยัง, ศิวบุตร แซ่มเสื่อ, จันที่ สนิทนอก, ปราณี พรหมสอน, รสริน มหิสนันท์ และคณะ. การศึกษาพฤติกรรมการใช้ยาลดความอ้วนของนักศึกษาชายหญิงในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจบัณฑิต]. ภาควิชาบริหารธุรกิจการตลาด, คณะวิทยาการจัดการ; กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม: 2547.
4. ดวงมาลย์ พลไกร, สุดสบาย จุลกทัฬพะ, กนกวรรณ ลิ้มศรีเจริญ. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการใช้ยาลดความอ้วนในนักศึกษาหญิงในมหาวิทยาลัย. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย 2556;58(4): 311-22.
5. วารุณี ชลวิหารพันธ์. ความชุกของการใช้ผลิตภัณฑ์สุขภาพเพื่อควบคุมน้ำหนักอย่างไม่เหมาะสมของวัยรุ่นหญิงในจังหวัดสระบุรีและปัจจัยที่มีผล. วารสารเภสัชกรรมไทย 2559;8(2):442-55.
6. สุขุมมาลย์ อีระสมบุรณ์. การตัดสินใจซื้อและพฤติกรรมการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อการควบคุมน้ำหนักของผู้บริโภคในเขตจตุจักรกรุงเทพมหานคร [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. ภาควิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย; กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร : 2550.
7. ชวัล วิณิชชัยนันท์, ปรีชา วิจิตรธรรมรส. ปัจจัยที่มีผลต่อการบริโภคผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเพื่อควบคุมน้ำหนักของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. WMS Journal of Management Walailak University 2560; 6(1):84-90.